



În acest număr:

Noutăți juridice privind mecanismul de examinare a investițiilor realizate pe teritoriul României. Cum impactează modificările recente investitorii?

Regimul privind examinarea investițiilor realizate în România, de către investitori din Uniunea Europeană sau din afara acesteia, a suferit noi modificări. Ordonanța de Urgență nr. 46/2022, care reglementează punerea în aplicare a Regulamentului (UE) 2019/452 privind examinarea investițiilor străine directe în Uniune („**OUG nr. 46/2022**”), a fost recent modificată prin adoptarea Ordonanței de Urgență nr. 108/2023 („**OUG nr. 108/2023**”). Modificările aduse prin OUG nr. 108/2023 constituie cel de-al doilea set de amendamente aduse legislației privind examinarea investițiilor din România, în domenii care pot aduce atingere siguranței naționale, primul set fiind regăsit în Legea de aprobare. În continuare, vom prezenta cele mai de impact amendamente aduse de OUG nr. 108/2023.

Noutăți juridice privind mecanismul de examinare a investițiilor realizate pe teritoriul României. Cum impactează modificările recente investitorii?

1. Modificări de impact pentru investitorii din Uniunea Europeană

În contextul modificărilor recente privind examinarea investițiilor, se observă o serie de ajustări semnificative ce vizează atât investițiile străine, cât și cele din Uniunea Europeană (UE). Deși prima încercare de reglementare a avut ca scop introducerea investițiilor UE în același cadru cu cele străine, rezultatul reflectat în cuprinsul legii de aprobare a OUG nr. 46/2022 a generat discuții aprinse în mediul juridic.

OUG nr. 108/2023 aduce **schimbări substanțiale** în regimul de examinare a investițiilor și își propune să impună investitorilor din UE notificarea investițiilor în aceleași condiții cu investitorii străini. Nici noul cadru legislativ nu își atinge (pentru moment) în integralitate obiectivele stabilite. Cu toate acestea, OUG nr. 108/2023 urmează să fie aprobată cât mai curând prin lege, lege care promite modificări suplimentare.

Astfel, se conturează o **tendință clară de uniformizare a obligațiilor** impuse investitorilor UE și non-UE. Într-un viitor apropiat, majoritatea investițiilor realizate de investitorii UE (inclusiv români) vor implica o obligație de notificare și, implicit, o perioadă de așteptare până la obținerea autorizării (standstill obligation). Între timp, să explorăm modificările deja implementate și valabile în prezent.

Prima modificare introdusă de OUG nr. 108/2023 constă în includerea în procesul de examinare și autorizare a investițiilor realizate de investitori din afara Uniunii Europene care conduc la achiziționare unui pachet minoritar de acțiuni și care, deși **nu conferă controlul asupra unei societăți sau afaceri**, permit participarea efectivă a investitorului la administrarea societății sau afacerii. Această abordare diferențiată reprezintă o evoluție față de reglementarea inițială, în care notificarea și examinarea se concentrau pe situația în care investitorul dobânda controlul.

În prezent, **singura obligație concretă impusă unui investitor din UE**, conform noilor prevederi normative, este aceea de a notifica orice preluare sau modificare a controlului asupra unei societăți și/ sau asupra unei părți dintr-o societate/asupra unei afaceri, indiferent de calificarea acestora ca fiind sau nu concentrare economică notificabilă. Această obligație este rezultatul modificării aduse articolului 3, alineatul (3) din OUG nr. 46/2023.

Cu toate acestea, conform OUG 108/2023, **investițiile din UE sunt supuse, la fel ca și investițiile din afara Uniunii Europene, examinării și autorizării CEISD**, chiar dacă nu există, în prezent, o obligație explicită a investitorului UE de a notifica (cu excepția situației în care investitorul din Uniunea Europeană preia controlul asupra unei societăți/activități astfel cum am menționat mai sus). În continuare, enumerăm o serie de tipuri de investiții care sunt supuse procesului de examinare și autorizare din partea CEISD:

- tranzacții de tip M&A;
- majorări de capital social;
- dobândire pachet minoritar care permite o participare efectivă la administrare;
- înființări de societăți comerciale;
- reorganizări/restructurări interne dacă au ca rezultat extinderea capacității;
- finanțări acordate de acționari;
- investiții privind demararea activității/ extinderea și diversificare capacității.

Cuprinsul OUG 108/2023 rămâne neclar în ceea ce privește regimul sancționator aplicabil investițiilor din Uniunea Europeană, precum și cu privire la obligația investitorilor din Uniunea Europeană de a se abține din implementarea investiției până la momentul autorizării. Astfel, amenda de până la 10% din cifra de afaceri, prevăzută la articolul 12 pentru investitorii străini, nu se aplică și investitorilor UE.

O altă modificare importantă introdusă prin OUG 108/2023 constă în posibilitatea de **anulare a investițiilor realizate de investitori din Uniunea Europeană** dacă acestea afectează securitatea sau ordinea publică a României sau sunt de natură să afecteze proiecte sau programe de interes pentru Uniunea Europeană.

În plus față de cele menționate mai sus o serie suplimentară de modificări a fost introdusă prin noua reglementare legislativă:

- **Taxa de autorizare** - denumită „contribuție de examinare” este în cuantum de 10.000 euro, indiferent de valoarea investiției, și se plătește la momentul depunerii cererii de autorizare. Vestea bună este că această taxă se restituie dacă CEISD va constata că investiția notificată nu cade sub incidența OUG nr. 46/2023.
- **Termen de răspuns redus pentru autorizare investițiilor UE** – Consiliul Concurenței va emite o adresă în situația în care investiția străină a primit avizul de autorizare al CEISD și va comunica investitorului UE în termen de 10 zile. Așadar, pentru autorizarea investițiilor UE, timpul de examinare, emitere și comunicare a autorizării a fost redus de la 90 de zile la 40 de zile.

2. Modificări aduse Legii Concurenței

Un aspect deosebit de relevant este că Ordonanța de Urgență nr. 108/2023 introduce modificări semnificative și la Legea Concurenței. Aceste modificări, pe care le vom prezenta pe scurt, vor fi subiectul unei analize detaliate în viitoarele ediții ale buletinului nostru juridic:

- introducerea unei excepții de la principiul răspunderii personale, prin calcularea amenzii la nivelul cifrei de afaceri mondiale a întregului grup;
- extinderea puterilor de inspecție ale Consiliului Concurenței;
- limitarea privilegiului legal avocat-client;
- atribuirea statutului de titluri executorii proceselor-verbale emise de Consiliul Concurenței;
- conformarea autorităților și instituțiilor publice cu normele de concurență.

3. Concluzia

În final, recomandarea noastră pentru investitorii care intenționează să realizeze investiții în următoarea perioadă pe teritoriul României este aceea de a nu se lăsa descurajați de această nouă procedură. Cu toate acestea, având în vedere că intrarea în vigoare a acestor noi modificări (chiar și a celor preconizate prin legea de aprobare) poate conduce la un impact semnificativ asupra calendarului tranzacțiilor, sugerăm o abordare pro-activă. Este esențială realizarea unei evaluări preliminare pentru a determina dacă investiția avută în vedere ar putea implica necesitatea obținerii unei autorizări. Acest demers permite câștigarea unui timp prețios în derularea tuturor procedurilor pentru obținerea autorizării.

Pentru mai multe detalii, vă rugăm să nu ezitați să ne contactați.



Florentina Munteanu
Partener
Reff & Asociații | Deloitte Legal
fmunteanu@reff-associates.ro



Andrea Grigoraș
Senior Managing Associate
Reff & Asociații | Deloitte Legal
agrigoras@reff-associates.ro

Reff | Asociații

Reff & Asociații SPRL este societate de avocați membră a Baroului București, independentă în conformitate cu reglementările aplicabile profesiei de avocat, și reprezintă rețeaua de societăți de avocați Deloitte Legal în România. Deloitte Legal înseamnă practicile juridice ale membrilor Deloitte Touche Tohmatsu Limited și afiliații acestora care oferă servicii de asistență juridică. Pentru o descriere a serviciilor de asistență juridică oferite de entitățile membre ale Deloitte Legal, vă rugăm accesați:

<http://www.deloitte.com/deloittelegal>.

Acest Alert este furnizat cu titlu orientativ și nu trebuie considerat drept serviciu de consultanță. Este bine să solicitați consultanță fiscală/juridică de specialitate înainte de a întreprinde acțiuni bazate pe cuprinsul acestui document.

Această publicație conține doar informații generale și Deloitte Touche Tohmatsu Limited și firmele membre sau afiliate (numite împreună Deloitte Network) nu oferă consultanță sau servicii profesionale prin intermediul acestei publicații. Înainte de a lua orice decizie sau de a acționa într-un mod care v-ar putea afecta finanțele sau afacerea, trebuie să discutați cu un consultant profesionist. Nicio entitate a Deloitte Network nu va fi răspunzătoare pentru pierderile de orice natură suferite de către persoanele care se bazează pe aceasta publicație.

© 2023. Pentru mai multe detalii, contactați Reff & Asociații SPRL